

|| taittirīyopaniṣat ||

|| śikṣāvallī ||

|| hariḥ om ||

śanno mītraḥ śamvaruṇah | śanno bhavatvaryamā | śanna indro
bṛhaspatih | śanno viṣṇururukramah | namo brahmaṇe | namaste
vāyo | tvameva pratyakṣam brahmāsi | tvāmeva pratyakṣam
brahmā vadiṣyāmi | rtam vadiṣyāmi | satyam vadiṣyāmi |
tanmāmavatu | tadvaktāramavatu | avātu mām | avātu vaktāram |
om śāntiśāntiśāntiḥ || 1 ||

śikṣām vyākhyāsyāmaḥ | varṇaḥ svaraḥ | mātrā balam | sāma
santānah | ityuktah śikṣādhyāyah || 2 ||

saha nau yaśah | saha nau brahmavarcasam | athātassamhitāyā
upaniṣadām vyākhyāsyāmaḥ | pañcasvadhikāraṇeṣu |
adhilokamadhijyautiṣamadhivid�amadhi prajamadhyātmam |
tāmahāsamhitā ityā cakṣate | athādhilokam | pṛthivī pūrvarūpam |
dyauruttarārūpam | ākāśassandhiḥ || 3 ||

vāyussandhānam | ityādhilokam | athādhijyautiṣam | agnih
pūrvarūpam | āditya uttarārūpam | āpassandhiḥ |
vaidyutassandhānam | ityādhijyautiṣam | athādhivid�am |
ācāryah pūrvarūpam || 4 ||

antevāsyuttarārūpam | vidyā sandhiḥ | pravacanam sandhānam |
ityādhivid�am | athādhīprajam | mātā pūrvarūpam |
pitottarārūpam | prajā sandhiḥ | prajananaṁ sandhānam |
ityādhīprajam || 5 ||

athādhyātmam | adharāhanuh pūrvarūpam | uttarāhanuttararūpam |
vāksandhiḥ | jihvā sandhānam | ityadhyātmam | itīmā mahāsaṁhitāḥ |
ya evametā mahāsaṁhitā vyākhyātā veda | sandhīyate prajayā
paśubhiḥ | brahmavarcasenānnādyena suvargyeṇā lokēna || 6 ||

yaśchandasāmṛṣabho viśvarūpah |
chandobhyo'dhyamṛtāthsāmṛbhbhūvā | sa mendro mēdhayā spr̄ṇotu |
amṛtasya devādhāraṇo bhūyāsam | śarīram mē vicarṣanam | jihvā
mē madhūmattamā | karṇābhyaṁ bhūriviśruvam | brahmāṇah
kośosimēdhayā pihitāḥ | śṛtam mē gopāya | āvahantī vitanvānā || 7 ||

kurvāṇā cīramātmānaḥ | vāsāṁsi mama gāvaśca | ḥannapāne cā
sarvāḍā | tato mē śriyamāvaha | lomaśāṁ paśubhissaha svāhā |
āmāyantu brahmacāriṇāssvāhā || 8 ||

yaśo janē'sāni svāhā | śreyāṇ vasyāso'sāni svāhā | tantvā bhaga
praviśāni svāhā | sa mā bhaga praviśā svāhā | tasmiṁsaḥasrasākhe |
nibhāgā'ham tvayi mṛje svāhā | yathā"pāḥ pravatā"yanti | yathā
māsā aharjaram | evam mām brahmacāriṇāḥ | dhātarāyantu
śarvatāssvāhā | prati'veśo'si pramābhāḥi pramāpadyasva || 9 ||

bhūrbhuvāssuvarīti vā etāstisro vyāhṛtayah | tāsāmuhasmai tāṁ
caturthīm | māhācamsyāḥ pravedayate | māha iti | tadbrahma |
sa ātmā | aṅgānyānyā devatāḥ | bhūriti vā ayam lokāḥ | bhuva
ityāntarikṣam | suvarītyasau lokāḥ || 10 ||

māha ityādityaḥ | ādityena vāva sarvē lokā mahīyante | bhūriti vā
agniḥ | bhuva iti vāyuḥ | suvarītyādityaḥ | māha iti cāndramāḥ |
cāndramasā vāva sarvāṇi jyotiṁsi mahīyante | bhūriti vā ṛcaḥ |
bhuva iti sāmāni | suvarīti yajūmṛṣi || 11 ||

mahā iti brahmā | brahmaṇā vāva sarvē vēdā mahīyante | bhūriti
vai prāṇah | bhuvā ityapānah | suvariti vyānah | mahā ityannām |
annenā vāva sarvē prāṇā mahīyante | tā vā etāścatasraścaturdhā |
catasraścatasro vyāhṛtayah | tā yo vedā | sa vedā brahmā |
sarvēsmai dēvā balimāvāhanti || 12 ||

sa ya eṣo'ntarhṛdaya ākāśah | tasminnayam puruṣo manomayaḥ |
amṛto hiraṇmayaḥ | antareṇā tālukē | ya eṣastanā ivāvalambate |
sēndrayoniḥ | yatrāsau keśānto vivartate | vyapohyā śīrṣakapāle |
bhūrityagnau pratītiṣṭhati | bhuvā iti vāyau || 13 ||

suvarityāditye | mahā iti brahmaṇi | āpnoti svārājyam | āpnoti
manasaspatim | vākpatiścakṣuspatih | śrotrapatirvijñānapatiḥ |
etattato bhavati | ākāśāśārīram brahmā | sātyātmā prāṇārāmām
manā ānandam | sāntisamṛddhamamṛtam | iti
prācīnayogyopāsva || 14 ||

prthiviyantarikṣam dyaurdiśo'vāntaradīśāḥ |
agnirvāyurādityaścandramā naksatrāṇi | āpa osādhayo vanaspataya
ākāśa ātmā | ityādhibhūtam | athādhyātmam | prāṇo vyāno'pāna
udānassamānah | cakṣuśrotrām mano vāk | tvak
carmāmāṁsaṁsnāvā'sthi majjā | etadadhividhāya ṛṣiravocat |
pāñktām vā idam̄ sarvām | pāñktēnaiva pāñktāṁspr̄ṇotiti || 15 ||

omitī brahmā | omitīdam̄sarvām | omityetadānukṛti ha smā vā
āpyośrāvayetyāśrāvayanti | omitī sāmāni gāyanti | om̄śomiti
śastrāṇi śāṁsanti | omityadhvaryuhpratigaram pratigr̄ṇāti |
omitī brahmā prasauti | omityagnihotramanujānāti | omitī
brāhmaṇahprāvakṣyannāhā brahmopāpnnavānīti |
brahmaivopāpnoti || 16 ||

r̥taṁ ca svādhyāyapravacanē ca | satyam̄ ca svādhyāyapravacanē ca |
tapaśca svādhyāyapravacanē ca | damaśca svādhyāyapravacanē ca |
śamaśca svādhyāyapravacanē ca | agnayaśca svādhyāyapravacanē ca |
agnihotraṁ ca svādhyāyapravacanē ca | atithayaśca
svādhyāyapravacanē ca | mānuṣam̄ ca svādhyāyapravacanē ca |
prajā ca svādhyāyapravacanē ca | prajanaśca svādhyāyapravacanē ca |
prajātiśca svādhyāyapravacanē ca | satyamiti satyavacā rāthūtarah̄ |
tapa iti taponityah̄ pauruśiṣṭih̄ | svādhyāyapravacane eveti nāko
maudgalyah̄ | taddhi tapastaddhi tapah̄ || 17 ||

āham vṛksasya rerivā | kīrtiprṣṭham̄ gireriva | ūrdhvapavitro
vājinīva svamṛtam̄asmi | dravīṇāṁsavārcasam | sumedhā
amṛtōkṣitah̄ | iti triśāṅkorvedānuvācanam || 18 ||

vedamanūcyācāryo'ntevāsinamānuśāsti | satyam̄ vada | dharmam̄
cara | svādhyāyānmā pr̥amadah̄ | ācāryāya priyam̄ dhanamāhṛtya
prajātantum mā vyāvacchetsih̄ | satyānna pramāditavyam |
dharmānna pramāditavyam | kuśalānna pramāditavyam | bhūtyai
na pramāditavyam | svādhyāyapravacanābhyaṁ na
pramāditavyam || 19 ||

devapitṛkāryābhyaṁ na pramāditavyam | mātṛdevo bhava |
pitṛdevo bhava | ācāryadevo bhava | atithidevo bhava |
yānyanavadyāni karmāṇi | tāni sevitavyāni | no itarāṇi |
yānyasmākaṁsucaritāni | tāni tvayopāsyāni || 20 ||

no itarāṇi | ye ke cāsmacchreyāṁśo brāhmaṇāḥ | teṣāṁ tvayā "sane
na praśvasitavyam | śraddhayā deyam | aśrāddhayā'deyam |
śriyā deyam | hriyā deyam | bhiyā deyam | samvidā deyam |
atha yadi te karmavicikitsā vā vṛttavicikitsā vā syāt || 21 ||

ye tatra brāhmaṇāssammarśinah | yuktā āyuktāḥ | alūkṣā
dharmakāmāssyuh | yathā te tatra varteran | tathā tatra vartethāḥ |
athābhyaākhyāteṣu | ye tatra brāhmaṇāssammarśinah | yuktā
āyuktāḥ | alūkṣā dharmakāmāssyuh | yathā te teṣu varteran |
tathā teṣu vartethāḥ | eṣā ādeśah | eṣā upadeśah | eṣā vēdopaniṣat |
etadānuśāsanam | evamupāsitavyam | evamucaitadupāsyam || 22 ||

śanno mītraśśam varuṇāḥ | śanno bhavatvaryamā | śannā indro
bṛhaspatih | śanno viṣṇururukramah | namo brahmāne | namaste
vāyo | tvameva prātyakṣam brahmāsi | tvāmeva prātyakṣam
brahmāvādiṣam | ṛtamāvādiṣam | satyamāvādiṣam | tanmāmāvīt |
tadvaktāramāvīt | āvīnmām | āvīdvaktāram |
om sāntih sāntih sāntih ||

23 ||

|| hariḥ o(3)m ||

|| iti śīkṣāvallī ||